

Valitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

PL 204, 65101 Vaasa

vaasa.hao@oikeus.fi

Päätös, jona valitus koskee

Valitamme luvasta, jolla Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta myönsi ympäristöluvan Helsingin Erikoishöyläys Oy:lle (myöhemmin HE) puun lyhytaikaiseen varastointiin ja hakettamiseen sekä hakkeen lyhytaikaiseen varastointiin Lapinjärven kunnassa Porlammin kylässä kiinteistöllä Nikkilä RN:o 407-409-21-45.

Luvan antopäivämäärä on 22.12.2017, Dnro 576/11.01.00/2016 ja Lupanumero YL11-434-2016-16.

Lupapäätös on liitteenä 1 ja julkipanoilmoitus valitusosoituksineen liitteenä 2.

Vaadittu muutos

Tätä asiaa on käsitelty eri vaiheisena jo neljä ja puoli vuotta. Alkujaan HE haki haketukselle ympäristölupaa Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnalta 31.7.2013 toimitetulla hakemuksella. Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta toimi jo tuolloin Lapinjärven ympäristösuojeluviranomaisena. Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta siirsi hakemuksen 19.8.2013 Etelä-Suomen Aluehallintoviraston käsittelyyn perusteella, että haetut haketusmäärät olivat niin suuria, että Loviisalla ei ole oikeutta luvasta päättää. Aluehallintovirasto hylkäsi hakemuksen 30.5.2014 annetulla päätöksellä. Päätös Nro 103/2014/1, Dnro ESAVI/198/04.08/2013 on liitteenä 3.

HE valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, joka päätöksessään 20.6.2016 siirsi hakemuksen takaisin kunnalliseen prosessiin (Päätösnumero 16/0327/3, Dnro 01683/14/5107). HE haki lupaa uudelleen Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnalta 26.5.2017, joka myönsi luvan yllä mainitulla päätöksellä 22.12.2017.

Vaadimme, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa valituksen kohteena olevan Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan 22.12.2017 antaman päätöksen ja hylkää HE:n ympäristölupahakemuksen.

Perustelut

Silloin, kun Etelä-Suomen Aluehallintovirasto hylkäsi hakemuksen päätöksessään 30.5.2014, lupaa haettiin aivan samoille haketusmäärille (150 000 m³ vuodessa) ja kuljetusmäärille (5 500 autokuormaa vuodessa) kuin nyt. Ainoa todellinen ero nykyiseen hakemukseen on se, että HE ei hae nyt lupaa hakettaa myös kantoja. Haketusaikoja on aikaisempaan verrattuna muutettu, mutta sillä ei ole suurta vaikutusta, sillä suurimmat haitat ympäristölle koituvat haketus- ja kuljetusmääristä. Aikaisemmin haettiin lupaa kahdelle hakettimelle, nyt yhdelle, kuitenkin niin, että tämä haketin saa toimia aivan lähellä kiinteistöä, joka sijaitsee lähimmillään vain noin 25 metrin etäisyydellä haketusalueesta ja jossa asuu pysyvästi perhe lapsineen.

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto totesi hylkäävässä päätöksessään "Toiminta näin järjestettynä aiheuttaa melu- ja pölyhaittaa alueella. Pölyt muun muassa ärsyttävät hengitysteitä. Lisäksi hakkuutahteet sisältävät mikrobeja, jotka leviävät ilmaan, sekä alueella käsiteltävistä ja varastoitavista puuaineksista saattaa aiheutua hajuja." Aluehallintovirasto näki tuolloin, että "Toiminnasta aiheutuisi todennäköisesti eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa (26/1920) tarkoitettua pitkäaikaista ja kohtuutonta rasitusta naapureille." Aluehallintoviraston mielestä

toimintaa ei pitäisi toteuttaa ulkotiloissa ja jos ulkona toimitaan, se olisi siirrettävä kauemmaksi häiriintyvistä kohteista.

Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan myöntämässä luvassa todetaan, että koska ”toiminta on laajamittaista ja pysyvää”, ”on tarpeen selvittää mahdollisuudet” siirtää toiminta sisätiloihin neljän vuoden kuluttua. Ehto on niin ”ehdollinen”, että luvan myöntäjäkään ei ilmeisesti siihen usko. Selvityksessä edellytetään vertailua ” teknis-taloudellisesti”, jolloin maallikkokin voi jo etukäteen sanoa lopputuloksen: taloudellisesti ei kannattavaa, enemmän voittoa - enemmän haittaa ympäristölle

Meistä on käsittämätöntä, että ympäristöasioista päättävät eli tässä tapauksessa Aluehallintovirasto sekä Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta päätyvät aivan päinvastaisiin näkemyksiin käytännöllisesti katson samanlaisten hakemusten suhteen. Eihän laki voi mennä niin, että Aluehallintovirasto virkamiespäätöksensä tarkastelee asiaa pelkästään ympäristönäkökulmasta ja Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta ilmeisesti sotkee siihen myös kunnallispolitiikkaa. Lakihan pitäisi olla aivan sama.

26.5.2017 päivätyssä hakemuksessaan HE ei esitä mitään oleellista uutta verrattuna alkuperäiseen haketuslupahakemukseen 31.7.2013 ja jonka Aluehallintovirasto hylkäsi. Vaikka hakemuksen haketusaikaa on muutettu aikavälistä klo 6-22 aikaväliin klo 8-18 ja lauantai on jätetty uusimmasta hakemuksesta haketuspäivänä pois sekä haketusta ei tehtäisi joulukuussa eikä kesä- elokuussa, haketusmäärät ovat samat kuin alkuperäisessä hakemuksessa. Lisäksi ensimmäisessä hakemuksessa haketusta ilmoitettiin tehtävän 2-3 päivänä viikossa, uudessa hakemuksessa sitä haetaan tehtäväksi viitenä päivänä viikossa syys-marraskuu sekä tammi- toukokuu. Kuljetuksia ja lastauksia tehtäisiin haketusaikana aina klo 22 asti ja myös lauantaisin.

Oleellista hakemuksessa on suuret haketusmäärät ja niistä aiheutuvat melu-, pöly- ja hajuhaitat. Käkikosken sahalle oli 1.9.1999 myönnetty lupa tukkipuiden sahaukseen, sahatun puutavaran kuivaamiseen ja kuivatun puutavaran höyläämiseen. Myöhemmin Käkikosken sahalle myönnettiin poikkeuslupa lämpölaitokselle. HE tekee jo nyt kaikkia edellä mainittuja toimintoja. Uudessa hakemuksessaan se hakee nyt lupaa aivan toisenlaiselle toiminnalle. Tässä kohdin ei voi vedota voimassa olevaan teollisuustonttiin ja sen toiminnan luonteeseen. Haketus on aivan toisenlaista toimintaa kuin sahaus, kuivaus ja höyläys. HE on useasti todennut, että naapurit ovat tienneet kiinteistönsä ostaessaan teollisuustontista. Me voimme puolestamme sanoa, että HE kiinteistön ostaessaan on tiennyt, että alueelle on voimassa oleva sahaus- ja höyläyslupa, mutta ei haketuslupaa.

Käkikosken sahan toimiessa vain tukkien lajittelu ja kuorinta tapahtuivat ulkotiloissa. Itse sahaus, siitä syntyneiden lautojen ja lankkujen ladonta kuivatusta varten, kuivaus sekä kuivuneiden lautojen ja lankkujen pakkaus, kaikki tapahtuivat kiinteissä rakennuksissa sisätiloissa. Myös sahausessa ylijääneiden tukkien reunojen ja valmiin sahatavaran tasauksesta ylijääneiden palojen murskaus tapahtui kaikki sisätiloissa, ei ulkona. Kiinteät rakennukset vaimensivat ääntä ja estivät pölyn leviämisen ympäristöön. Lisäksi sahaustoiminnan aikana käsiteltiin tervettä puuainesta, nyt lupaa haetaan puuainekselle, joka ei kelpaa sahaukseen. Haketustoiminnasta koituvat haitat naapurustolle tulisivat olemaan huomattavasti suuremmat kuin aikaisemmasta sahaus-/höyläystoiminnasta aiheutuneet. Tähän puuttui myös Aluehallintovirasto ja edellytti haketuksen tapahtuvan sisätiloissa. Ja kun näin ei tapahtuisi, se hylkäsi hakemuksen.

Ihmettelemme samalla, millä ympäristöluvalla HE jo nykyään toimii. Kun Käkikosken saha meni konkurssiin, noin 15 vuotta sitten, sen koneet myytiin ja lämpövoimala purettiin. HE toimitti uudet koneet ja rakensi lämpövoimalan uudelleen. Onko edes näiden toimintojen ympäristöluvut

asianmukaisia, sen verran erilaista toiminta nykyään on Käkikosken sahaan verrattuna. Ja lämpövoimala ei ole sama kuin aikanaan Käkikosken sahalla.

Emme yliapäätänsä pysty ymmärtämään, miksi suuren mittaluokan teollista haketustoimintaa yritetään tuoda lähelle asuinalueita. Hakettimet ovat siirrettäviä eli toiminta on siirrettävissä sinne, missä puuaines luonnostaan on ja toiminta ei häiritse ihmisten asumista. Nyt haettavassa luvassa lähin asuintalo on vain muutaman kymmenen metrin päässä haketusalueesta. Kun valtiovaltio tukee tämän kaltaista energiantuotantoa, lain tarkoitus ei voi olla ihmisten asuinalueiden olosuhteiden turmeleminen. Toiminta on siirrettävä alueille, joista ei aiheudu haittaa ihmisille.

Viemällä haketus puuaineksen luo eikä tuomalla puuaines hakettimien luo säästetään luontoa turhalta puuaineksen kuljettamiselta. 5500 autokuorman kuljetus vuodessa HE:n Porlammin toiminta-alueelle ja sieltä pois, on sekä ympäristöriski että asumismukavuuteen vahvasti vaikuttava riski.

Hakemuksessaan HE mainitsee, että toiminta toteutetaan niin, että haketuksesta aiheutuva melu on mahdollisimman pieni naapurustolle, pölyäminen satunnaista ja rajoittuu tehdasalueelle, laitteisto valitaan siten, että meluhaitta on mahdollisimman pieni ja hakkeen kuljetin valitaan niin, että siitä syntyy mahdollisimman vähän melua. Mitä tarkoittaa sanonta "mahdollisimman vähän melua tai haittaa"? Se jää täysin epämääräiseksi. Tosiasiassa meidän naapureiden vastuulle tämän tapainen kontrolli jäisi. HE voisi aina vedota, että toimintaa tehdään "mahdollisimman vähän" haittaa aiheuttaen.

HE vetoaa hakemuksessaan Rambollin 24.1.2014 päivättyyn meluselvitykseen ja 27.1.2014 päivättyyn pölyn leviämismallinnukseen liittyvään raporttiin. Olemme omassa muistutuksessaamme 2.3.2014 Etelä-Suomen Aluehallintovirastolle kommentoineet kyseisiä raportteja täysin teoreettisiksi ja perustuvan keskiarvolaskelmiin. Haketuksen ollessa toiminnassa, todelliset haitat voivat merkittävästikin ylittää teoreettisten mallien antamat tulokset. Rambollin mallinnuksessa haketin pysyy paikallaan, mutta todellisuudessa sitä tullaan liikuttelemaan haketukseen varatulla toiminta-alueella, jolloin se voi olla aivan lähimmän naapurin vieressä. Rakennettava meluvalli ei tule koskaan poistamaan haketuksesta aiheutuneita melu- ja pölyhaittoja.

On ilmeistä, koska haketta varastoidaan noin lähellä asutusta, että haketta lentää tuulen mukana muihin kiinteistöihin. Pölyn leviämismallinnuksessa on todettu, että tuuli irrottaa hakekasojen pinnasta pölyä, jonka määrä riippuu mm. kasojen korkeudesta, materiaalin karkeudesta ja kosteudesta. Lisäksi on todettu, että lastausvaiheessa pölypäästö voi hetkellisesti muodostua suureksi. Lisäksi Rambollin päästökartoituksessa ja leviämislaskennoissa oletettiin, ettei alueella ole varastokasoja, vaan valmis hake kuljetetaan pois alueelta. Kuitenkin Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan myöntämässä luvassa alueella voidaan varastoida 75 000 m³ haketettavaa puuta ja valmista haketta 120 000 m³. Varastointi voi olla lyhytaikaista, mutta "lyhytaikaisuudella" tarkoitetaan jopa vuoden kestäväää varastointia.

Kun katsoo myönnetyn luvan kuvaa 1 (liite 43, sivu 3), johon on merkitty alueet, joissa varastointi voi tapahtua, varastointialueiden pohjapinta-ala ei ylitä 100x100 metrin alaa ja jo 10 000 m²:n alue tarkoittaisi 120 000 m³ varastossa 12 metrin korkeutta, jos se jaetaan tasan koko alueelle. Todellisuudessa varastot olisivat pyramidin muotoisia ja näin olleen paljon 12 metriä korkeampia. Siinä ei mitkään maavallit estäisi pöly- ja hajuhaittojen leviämistä. Tämäkin seikka Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan olisi pitänyt ottaa päätöstä tehdessään huomioon.

Hakekasat tuottavat lisäksi voimakasta hajuhaittaa ympäristöön bakteeritoiminnasta johtuen. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että hakepölyt sisältävät endotoksiineja ja mykotoksiineja, jotka aiheuttavat

pahoja hengenahdistuskohtauksia jo muutaman tunnin altistuksen perusteella ja pahimmillaan hakekasatautia ja keuhkohtaumatautia.

Saimme tuntumaa haketuksesta, kun HE haketti joulukuussa 2016. Melu oli niin kovaa, että se tunkeutui vahvasti häiritsevässä määrin jopa koteihimme sisälle saakka. Kiinteistöjemme piha-alueet sijaitsevat Rambollin mallinnuksen päiväajan raja-arvot ylittävällä melualueella, 55-60 dB.

Olemme mitanneet kännykässä olevalla desibelimittarilla HE:n nykyisestä toiminnasta, ilman haketusta, aiheutuvaa melua. 14.6.2017, kun ilma oli tyyni ja sahaus/höyläystoiminta alueella käynnissä, tontin Puntinmäentie 16 pihalla melutaso vaihteli välillä 63-67 dB. Kun toiminta lakkasi, melutaso samalla alueella putosi välille 43-47 dB. 21.6.2017 oli melko tuulinen päivä ja tuulen suunta tuli pohjoisesta, mikä edesauttoi melun kulkeutumista alueelta Puntinmäentie 16 tontille. Toiminnan ollessa käynnissä, melutaso oli tuolloin välillä 64-74 dB ja kun toiminta lakkasi, melutaso laski välille 50-54 dB.

Melun määrä on vain lisääntynyt syksyn 2017 aikana. Melu on niin kovaa, että pihossamme ei viitsi olla, pitää hakeutua sisätiloihin. Ilmeisesti suurin melu tulee saharakennuksen vierellä, Puntinmäentie 16:n suunnalla olevasta puhaltimesta. 28.12.2017 toiminnan käynnissä ollessa melu oli Puntinmäentie 16 pihalla välillä 68-70 dB ja toiminnan lakatessa noin 50 dB. Aikavälillä 29.12.2017 – 4.1.2018 saimme aivan samantasoisia melulukemia monissa eri mittauksissa. Voimme vain kauhulla ajatella, mille tasolle melu nousisi, jos alueella tehtäisiin sahaus ja höyläystoiminnan lisäksi myös haketusta.

Ympäristövaikutuksissa ei ole kyse vain ihmisistä, vaan myös siitä, että kyseinen tehdasalue rajoittuu Koskenkylänjokeen. Ympäristöviranomaiset ovat parantaneet jokea yli 10 vuoden ajan, rakentaneet kalaportaat, istuttaneet kaloja jne. Joesta on myös löytynyt suojeltavia vuollejokisimpukoita. HE kertoo hakemuksessaan imeyttävänsä toiminnasta syntyvän suuren hulevesimäärän, 5290 m³, viheralueiden läpi maaperään. Riski on suuri, että jokeenhan ne siitä ajautuvat, sillä alueen pintavesien laskuputkia ohjautuu jo nyt jokeen. Vaikka alue ei sijaitse pohjavesialueella, se muodostaa riskin Koskenkylänjoelle ja sen eläinkannalle.

Hakemuksessaan HE määrittelee suurimmaksi ympäristöriskiksi haketuslaitteiston öljypäästöt häiriötilanteissa. Totta on, että se on riski, mutta pelkästäänkö häiriötilanteissa? Mielestämme täysin käsittämätöntä on se, että vaikka hakemuksessa todetaan, että toiminnasta aiheutuu melua, se ei voisi olla tehtyjen mallinnusten perusteella naapurustolle häiritsevää. Olemme tästä riskistä täysin eri mieltä. Se on koko toiminnan suurin riski. Jo nykyinen toiminta aiheuttaa häiritsevässä määrin melua niin omien kuulokokemustemme kuin tekemiemme mittausten pohjalta.

HE toteaa hakemuksessaan, että toiminta keskeytetään, jos tuuliolosuhteiden takia pöly- ja hajuhaitat muodostuvat naapureille häiritseviksi. Miten tämä voisi olla käytännössä mahdollista, kun naapureita on joka puolella ja toiminta tapahtuu ulkotilassa. Toiminta olisi keskeytettävä aina, kun vähänkin tuulee. Lähin naapuri on muutaman kymmenen metrin päässä ja me muut 100-150 metrin päässä. Aika pienelläkin tuulella voisimme olla pölyn ja hajun peittämiä. Käytännössä tuota ei kukaan mittaisi, me vain kärsisimme.

Lisäksi ei ole esitetty riittävää selvitystä siitä, että maavallit tosiasiallisesti estäisivät melun, pölyn ja hajun leviämisen naapurikiinteistöille. Väitämme, että eivät mitenkään, hakekasat tulisivat olemaan maavalleja paljon korkeampia.

Emme hyväksy missään nimessä luvan myöntämistä HE:n haketustoiminnan aloittamiselle Lapinjärven Porlammin tehtaalla. Mielestämme Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan myöntämä lupa on peruttava. Tällainen toiminta pitää sijoittaa asuinalueiden ulkopuolelle, sinne, missä hakettava aineskin on. Toiminnassa käytettävä laitteistokin on sellainen, että sitä voidaan

siirtää, kuten hakemuksessa todetaan. Emme voi mitenkään nähdä mahdollisena, että haketuksen aikana melu olisi alle 55 dB, kun se ei ole sitä edes nyt.

Valittajat

Kotikunta

Osoite

Osoite

Puh.

Puh.

Kotikunta

Osoite

Osoite

Puh.

Puh.

Kotikunta:

Osoite:

Puh.

Puh.

Porlammilla 10.1.2018
